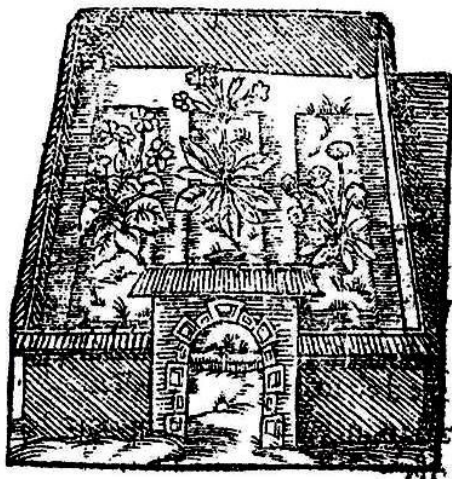

„Jelentem versben mesémet”

*Fikció és rejtett értelem
a régi magyar irodalomban*

Szekszárd, 2014. május 21–24.

Virágoskert ábrázolása
(Pécsi Lukács *Az keresztény szűzeknek tisztességes koszorúja*, Nagyszombat, 1591.)

Kedves Munkatársunk!

Tisztelettel értesítjük, hogy az MTA BTK Irodalomtudományi Intézetének Reneszánsz Osztálya az egyetemek régi magyar irodalomtörténeti tanszékeivel közösen, „Jelentem versben mesémet” – *Fikció és rejtett értelem a régi magyar irodalomban* címmel, 2014 májusában – ülészakjaink hagyományos időpontjában – Szekszárdon kíván konferenciát rendezni. A rendezvényt a Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula Karának közreműködésével szervezzük meg.

Kedves Munkatársunk, mostani értesítésünk csupán tájékoztató jellegű, első hivatalos körlevünket, pontosított adatokkal, a későbbiekben küldjük ki. Arra kérjük, hogy a szekszárdi apátúrtól Hány Jánosig tartó időszak témaköreit figyelembe véve, addig is gondolkodjék lehetséges előadásának címéről és tartalmáról.

Budapest, 2013. szeptember 10.

Baráti üdvözlettel:

a SZERVEZŐBIZOTTSÁG

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA BÖLCÉSZETTUDOMÁNYI KÖZPONT
IRODALOMTUDOMÁNYI INTÉZET

RENEZSÁNSZ OSZTÁLY, 1118 Budapest, Ménesi út 11-13.

☎ (1)279-2760, Fax: (1)385-3876, 🌐 www.iti.mta.hu, ✉ @gmail.hu

Javasolt témakörök

Adagiumok, allegória, álmfejtés, ál-szerzők, asztrológia, attribúciós kérdések, citátumok, embléma-versek, exegézis, ezotéria, hamisítványok, hermeneutika, humor, inventio poetica, irodalmi ikonográfia, kommentárok, kölcsönzött szövegek, metafora, nótajelzés és dallam, példázatok, rejtélyek, rejtvények, retorika, szófejtés, tanúvallomások, titkos iratok, történelmi szerepjátszás, virágének stb.

Mátyás királynak egy trufája

(Székely István: *Krónika ez világnak jeles dolgairól*, Krakko, 1559, 219b-220a)

Mátyás királ egy időbe méne ki az urakkal az mezőre mulatni, és meglátván egy embert, hogy Budára menne, szágulda hozzá csak őmaga, monda: „Bátya, hová mígy?” Monda az: „Budára.” Monda esmét néki: „Hová viszed a ludat?” Monda erre az ember: „A **szekszárdi apátúr** házasult meg, a kurva anyádot vötte, és ím, odá a menyegzőbe viszem a ludat.” Maga az ember nem viszen vala ludat, hanem csak megőszült vala. A király ezt hallván monda esmét néki: „Efféle aggebet nálunk holddal vetnek.” Monda erre az ember. „Nálunk is vetettek vala, de több ki nem kéle benne az aggeb atyádnál.” A király ezt hallván, nagy örömmel az urakhoz foltata, és megbeszélé nékik, mint járt volna a szigíny emberrel.

Azonba, hogy mulattak volna, megtérének Budába, és a király nem nyughaték addig, míg nem a piacon megkeresé a szigíny embert, akivel az úton beszéllett vala; és megtapogatván a lónak a farát, akin az ember ül vala, monda néki: „Bátya, hogy ádos e tarka kamokának singét?” (Vala pedig az ember lova üsti.) Az szigíny ember mihelt ezt hallá, ottan hátra fordula, és felfogván a lónak a farkát, monda a királynak: „Jer bé, atyámfia, a boltba, megáruk véled!” Kit hogy halla a király, bévivé a szigíny embert a várba, és örök szabadságot áda néki, megajándékozván ennek felette őtet. Efféle trufái sokak vadnak a Mátyás királynak, kikről én most többet nem írok.

Balassi Bálint: *Aenigma* (az első strófa)

Jelentem versben mesémet,
De elrejttem értelmemet;
Kérem édes szeretőmet,
Fejtse meg nékem ezeket.

Garay János: *Az obsitos*, 1843. (részlet)

De ők hitték mindannyin, a potrohos bíró,
A vígadó legények, még a gonosz író,
A furfangos diák is nagyot hörpöntve szólt:
Nincs oly vitéz a földön, mint Hány bátya volt.

SZEKSZÁRD

Garay János: *Szekszárdi bordal*, 1846. (a két utolsó strófa)

S most le, társak, a kalappal, végre hagytuk a javát:
Isten éltesse hazánkat, a dicső magyar hazát,
Melybe, mint gyűrűbe, minden hazafit befoglalunk,
Folyjon érte, hogy ha vér kell, mint foly érte itt borunk!

Folyjon a bor, folyjon a vér, hol dicsőség folynia!
Volt, van és leszen Szekszárdnak még elég hazafia,
Volt, van és leszen Szekszárdnak, míg le nem dől Bartina,
Mellyel honját felköszöntse, egy pohárka jó bora.

Tolna vármegye

(Losonczy István: *Hármas kistűkőr*, Pozsony, 1781, 45.)

Tolna vármegyét is, ha van kedved, eljárd,
Hol van Simontornya, Földvár, Tolna, Szekszárd,
De hogy a nagy veszélyt életedre ne várd,
A jó vörös bortól szád, mint lehet, elzárd!

Tolna vármegye címere Szekszárdon, a vármegyeháza kerítőfalán